

Suomen kielen 33.oppitunti

Tatjana Islamaeva
21. Toukokuuta 2020

Повторение пассива и третьего инфинитива. Passiivin ja kolmannen infinitiivin kertausta. Kerrataan.

- joudutaan suorittamaan , jouduttiin, ei jouduttu suorittamaan
- jätetään siivoamaan - jätettiin, ei jätetty siivoamaan
- kehotetaan unohtamaan – kehotettiin, ei kehotettu uimaan
- keräännyttään käsittelemään – keräännyttiin, ei keräännytty käsittelemään
- käsketään siivoamaan – käskettiin siivoamaan, ei käsketty siivoamaan
- lähdetään uimaan - lähdettiin, ei lähdetty uimaan
- mahdutaan istumaan - mahduttiin, ei mahduttu istumaan
- matkustetaan katsomaan – matkustettiin, ei matkustettu katsomaan
- mennään ostamaan – menttiin, ei menty ostamaan
- opetetaan käyttämään – opetettiin, ei opetettu käyttämään
- palataan uusimaan - palattiin, ei palattu uusimaan
- perehdyttään tutkimaan – perehdyttiin, perehdytty tutkimaan
- ruvetaan korjaamaan - ruvettiin, ei ruvettu korjaamaan
- suostutaan tekemään- suostuttiin, ei suostuttu tekemään
- totutaan kuuntelemaan – totuttiin, ei totuttu kuuntelemaan
- tuodaan korjaamaan – tuotiin, ei tuotu korjaamaan
- vaaditaan täyttämään – vaadittiin, ei vaadittu täyttämään
- valmistaudutaan juhlimaan – valmistauduttiin, ei valmistauduttu juhlimaan
-

Tehtävä . Käyttäkää -maan/-mään-muotoa.

- **Malli: Hän kutsui minua (juhlia) _____ yhdessä. – Hän kutsui minua juhlimaan yhdessä.**
- He pakottivat (заставить) meidät korjaamaan kaikki tavarat paikoilleen.
- Riitta jäi peilin eteen kampaamaan hiuksiaan.
- Olen jo kyllästytnyt (надоесть) kamppailemaan hänen kanssaan siitä asiasta.
- Opiskelijat joutuvat suorittamaan tenttejä kaksi kertaa vuodessa.
- Puheenjohtaja nousi kertomaan tuloksista.
- Pystytkö kääntämään tätä tekstiä?
- He ryhtyivät (приступить) siivoamaan huonetta kovalla innolla.
- Mihin te kokoonnutte (собраться для переговоров) neuvottelemaan asiasta?
- Hän ei kykene (не способен) edes laittamaan itselleen ruokaa.
- Äiti herätti (разбудит) lapset syömään.

Tehtävä. Avatkaa sulkeet.

-
- **Malli**: Tuletko meille (syödä) _____? – Tuletko meille syömään?
- Tuletko huomenna katsomaan koiranpentuja?
- Lähdetkö huomenna hiihtämään?
- Pystytkö suorittamaan tenttiä?
- Pyydän sinua soittamaan mummollesi.
- Opettaja pakottaa meitä tutkimaan mahdottomia.
- Hän käski meitä tulemaan ajoissa.
- Me lähdemme huomenna ostamaan uuden vuoden lahjoja.
- Pällikkö komensi sotilaita marssimaan.
- Hän ei pysty edes syömään ilman apua.
- Pyydän teitä olemaan hiljaa.

Uutta sanastoa:

-
- häiritä (ketä?) – беспокоить, мешать, тревожить
- jatkaa – продолжаться
- jono – очередь
- kerääntyä (mihin?) – собраться
- kohteliaisuus (kohteliaisuude-) – комплимент
- kulua (aika kuuu) – проходить, изнашиваться (время проходит)
- lappu – табличка
- noutoröytä – шведский стол
- saapua – прибыть, прибывать
- tuntematon ihminen (tuntemattoma-) – неизвестный человек
- tuoksua hajuvedelle (tuoksua hajuvesille) – пахнуть духами
- ulkonäkö (ulkonäöstä) – внешний вид (о внешнем виде)
- vitsi (paljon vitsejä) – анекдот

Riitta ja Hannu ravintolassa

- Silloin kun Riitta ja Hannu saapuivat ravintolaan siellä oli jo riittävän paljon väkeä. Kaikki olivat juhlavaatteissa. Ilmassa tuoksui voimakkaasti hajuvedelle. Jokainen yritti sanoa toisille kohteliaisuuksia heidän ulkonäöstään. Oli myös paljon tuntemattomia ihmisiä. Kuten muistatte, ravintolassa oli ihmisiä myös muista työpaikoista.
- Riitta ja Hannu siirtyivät saliin, jossa oli muutama kauniisti katettu pöytä. Jokaisella pöydällä oli lappu, johon oli kirjoitettu jonkin työpaikan nimi. Riitta ja Hannu löysivät oman pöytänsä ja istuivat siihen.
- Kohta jo kaikki istuivat pöydässä. Riitan pomo piti lyhyen tervehdyspuheen, jonka jälkeen kaikkia kehoitettiin hakemaan noutopäydästä ruokaa. Ravintolan keskellä oli kaksi noutopöytää, joista toisella oli liharuokia ja toisella kalaruokia. Pöytien ympärille kerääntyi pitkiä jonoja, mutta se ei häirinnyt ketään.

Teksti jatkuu

- Kaikilla oli hauskaa. Ihmiset kertoivat toisilleen hauskoja tarinoita ja vitsejä, joten jonossa aika kului nopeasti.
- Sitten kaikki istuivat pyötään ja tarjoilija toi olutta. Muut alkoholijuomat piti hankkia baarista. Kahden tunnin päästä alkoi soittaa orkesteri ja ihmiset siirtyivät tanssimaan. Ravintolan alakerrassa oli karaokesali, jossa jokainen voi laulaa itse. Riitta ja Hannu tanssivat neljä kappaletta ja sitten menivät laulamaan. Riitta tykkää kauheasti laulamisesta.
- Ilta jatkui pitkään. Kello neljä yöllä Hannu soitti taksin ja he lähtivät kotiin. Näin hauskaasti päättyi pikkujoulut. Kohta tulee joulukuukuu.

Tehtävät

- **Vastatkaa kysymyksiin:**
- Miltä ravintola näytti?
- Milloin kaikki menivät hakemaan ruokia?
- Mitä kaikkea ihmiset tekivät ravintolassa?
- Mihin aikaan Riitta ja Hannu lahtivat kotiin?
-
- **Tehtävä. Kerro koko teksti.**

III infinitiivi jatkuu -maan/-mään kertausta

- Mennä (mihin?) Lähteä (mihin?) Sytyttää (mihin?) Pakottaa (mihin?) Pystyä (mihin?)
- Menen soittamaan, lähden hiihtämään, menen katsomaan, lähden uimaan, tulen käymään, menen katsomaan, lähden suorittamaan, panen soimaan, sytytän palamaan, käsken valmistamaan, pakotan kirjoittamaan, pyydän tulemaan, pystyn kääntämään.

Форма третьего инфинитива -**massa/-mässä**

- Форма третьего инфинитива **-massa/-mässä** используется с глаголами **olla** и **käydä**. Глагол **olla** показывает, что действие на момент речи совершается или совершалось. Глагол **käydä+ -massa/-mässä** означает, что кто-то куда-то направляется или уже сходил.
- **-massa/-mässä** muotoa käytetään **olla ja käydä** verbien ohessa.
- **Esimerkiksi:**
- **Mitä olet tekemässä?** – Olen pelaamassa tietokoneella.
- **Missä olet?** – Olen juuri syömässä kahvilassa.
- Olen harjoittelemassa, olen uimassa, olen lukemassa, olen kirjoittamassa, olen kävelemässä, olen saunomassa, olen suunnittelemassa, olen valmistelemassa.

III infinitiivi jatkuu -massa/-mässä

- **Käydä (missä?). Olla (missä?).**
- Käyn hakemassa, käyn hiihtämässä, käyn lepäämässä, käyn ostamassa, käyn soittamassa, käyn lahjoittamassa,
- olen nukkumassa, olen tutkimassa, olen syömässä, olen juomassa, olen siivoamassa, olen kirjoittamassa, olen katsomassa, seison odottamassa.

Dialogit

- Hei, Katja täällä? Missä olet?
- Olen kaupassa ostamassa jotakin illaksi. Oliko sinulla asiaa?
- Kuule, huomenna minulla on pikkujoulut. Saisinko lainata sinulta sitä uutta keltaista olkalaukkua. Ostin uuden puvun, mutten löytänyt siihen sopivaa laukkaa. Tiedän, että sinulla on sellainen.
- Ilman muuta. Saat sen tänä iltana. Tule joskus kuuden maissa. Olen silloin jo kotona. Samalla kerron sinulle kuinka meillä meni pikkujoulut. Siellä oli mahtavaa!
- Kiitos. Olen kuudelta luonasi. Hei,
- Heippa!

Dialogi

- - Lehtisellä.
- - Hei, Mikko täällä! Mitä olet tekemässä?
- - Katson telkkaria.
- - Kuule, jospa lähdettäisiin käymään lähibaarissa. Mulla on asiaa.
- - Mitä? kerro!
- - En minä rupea puhelimesta sitä kertomaan. Tuletko vai et?
- - En tiedä.
- - Saat päättää itse. Odotan sinua tunnin, sen jälkeen lähdän kotiin.
- - No minä yritän päättää.
- - Hyvä on. Moi!
- - Moi!
- **Sääntö (правило)**
- ***Ruveta*** (начинать) + mitä tekemään: minä rupeamaan syömään, sinä rupeat harjoittelemaan, hän rupeaa puhumaan.
- Vertaa: ***alkaa*** minä alan syösä, sinä alat harjoitella, hän alkaa puhua

Dialogi

- - Terve! Oletko ehtinyt jo käydä syömässä?
- - No terve. Juuri olin menossa hakemaan evästä kaupasta.
- - Älä nyt sorru ostamaan pelkkiä eineksiä, vaan lähde kanssani syömään lounasta kaupungintalolle!
- - Hmm... Voisinhan lähteäkin, sillä ajattelin käydä uimassa töiden jälkeen. Siellä kuluu paljon energiaa.
- - Vai uimassa? Minä taas olen menossa ratsastamaan illalla. Se vasta on mukava harrastus. Mutta mennään nyt, niin ehditään takaisin jatkamaan budjetin tekoa.
- - Joo, mennään. Haen vain takkini.

Lukekaa ja kääntäkää

- Sinä käyt katsomassa, sinä käyt uimassa, sinä käyt luennoimassa, sinä käyt tekemässä, sinä käyt pelaamassa, sinä käyt pesemässä, sinä käyt saunomassa.
- Hän on soittamassa, hän on pukeutumassa, hän on laulamassa, hän on puhumassa, hän on esiintymässä, hän käy käsittelemässä, hän käy tutkimassa, hän käy hakemassa.

Voimista ilmaisevat verbit

- voida – мочь (mitä tehdä) minä voin lukea suomeksi
- jaksaa – мочь физически minä jaksan hyvin, minä jaksan juosta
- osata – знать, уметь, владеть minä osaan laulaa, en osaa sanoa
- pystyä (mihin) – быть способным, мочь minä pystyn tekemään tämän työn.
- uskaltaa – мочь, осмелиться minä uskallan sanoa hänelle
- viitsiä – посметь viitsitkö lähteä sinne?
- kyetä (mihin?) – смочь, быть способным hän kykenee suorittamaan tehtävän.
- raaskia – мочь, посметь, , решиться en raaski ostaa sitä
- taitaa – мочь, сподобиться hän taitaa sanoa, minä taidan laulaa
- mahtaa – мочь , быть может hän mahtaa tulla
- kehdata (kehhtaa-) мочь, набраться наглости Kehtaatko lähteä lenkille?

Voimista ilmeisevät vebit. Tehkää omat lausenne

- Voidsa
- Osata
- Jaksaa
- Pystyä
- Uskaltaa
- Viitsiä
- Kyetä
- Raaskia
- Taitaa
- Mahtaa
- Kehdata